

samme Minister for nogle Aar siden havde forelagt for Rigsdagen. Han var overbevist om, at jeg med Alvor havde taget Sagen under Overveielse, han respekterede det forandrede Standpunkt, jeg var kommen til, og han respekterede, at jeg aabent havde vedkjendt mig dette mit forandrede Standpunkt, idet han forøvrigt, henvisende til mine Udtalelser her i Salen, anførte Folkethingstidende Sp. 7304—16. Fortjenesten af aabent at vedkjende sig sit forandrede Standpunkt er jo ikke stor, naar Standpunktet ligger saaledes for som her. Men den ærede Taler kunde ikke erkjende, at de Grunde, som Ministeren havde anført for sit forandrede Standpunkt, havde nogen uoverordentlig stor Vægt. Det ærede Medlem anførte som den første Grund den, at man siden 1872 havde faaet en ny tydelig Straffelov. Denne Grund er allerede af mig bleven omtalt, jeg har udtalt mig om, hvad Betydning jeg troede at maatte tillægge Fremkomsten af en ny Straffelov for en saa udmærket og veldisciplineret Hær som den tydske. Den anden Grund, som den ærede Taler anførte, var den, at en omhyggeligere Overveielse med høiere Befalingsmænd af Hæren og Flaaden havde ført til det Resultat, jeg var kommen til, og dertil spiede den ærede Taler, at, naar jeg kunde oplyse, at samtlige Hærens — da han væsentlig talte for Hærens Vedkommende, — høiere Befalingsmænd og Jurisdiktionschefer havde udtalt sig for, at de med denne Straffelov vilde være i Stand til at opretholde Disciplinen, saa skulde han høre sig. At en saadan enstemmig Udtalelse nogenstunde skulde kunne bringes til Veie, det tror jeg ikke, at den ærede Taler selv forudsætter Muligheden af. Om jeg havde henvendt mig til samtlige Jurisdiktionschefer i Hæren, som det ærede Medlem hentydede til, og jeg der havde faaet høist forskjellige Udtalelser, hvad skulde saa Resultatet deraf være blevet? Det er dog Ministeren, som tilsidst bærer Ansvaret, og som derfor maa tage Beslutningen, og naar jeg efter den nyeste Overveielse og alvorlig Raadsførelse med ikke saa af Hærens høiere stillede Befalingsmænd er kommen til det Resultat, som jeg er kommen til, tør jeg ogsaa med Tryghed fremlægge dette Forslag til Vedtagelse. Jeg skal indrømme, at det havde langt mindre Betænkelse at gaa saa langt, som jeg er gaaet i Lovforslaget, naar vi, som den ærede Taler anførte, havde lignende Kaserneringsforhold som i Tyskland, og vi havde et større Antal faste Befalingsmænd; det skal jeg villig indrømme. Men jeg tror, at selv saaledes, som Forholdene ere her, ville ved Straffelovforslagets Straffebestemmelser Orden og Disciplin kunne opretholdes; jeg er i det Mindste ikke i Stand til at se en saadan Beroligelse for deres Opretholdelse, som det ærede Medlem ser i Bestemmelserne om Bibeholdelse af staaende Arrest og Arrest i Bøien.

Bajer: Det er umægtelig en ganske eien-

dommelig politisk Stilling, vi se i dette Dieblit. Der som en for vore politiske Forhold Fremmed besandt sig paa Tilhøvepladsen og hørte denne Forhandling, vilde han fristes til at tro, at det lille Mindretal, hvortil det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen) hører, var i Opposition mod Regjeringen, medens det store Flertal var Regjeringens Venner. Man kunde fristes til at tro, at det Systemstifte havde fundet Sted, som vi vente. Jeg haaber, at den ærede Regjering i den sieblikkelige politiske Stilling vil se, at det er et Systemstifte, som vi ønske, og at et Personstifte lægges der ikke Vægt paa.

Der som det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds, skulde have gjort Mange, eller dog i det mindste Nogle, frygtfomme med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, da vil jeg kun minde om 1838, tror jeg, da Spidsrodsstraffen blev afskaffet, hvilket Kamastrig der da løb fra de egentlige Militære, at nu vilde Disciplinen blive nebrudt, men jeg tror ikke, at man mærkede noget til, at disse Stræmmehilleder bleve til Birkelighed. — Det ærede Medlem opstillede en Hovedgrundsetning med Hensyn til en Lov som denne. Jeg skal ogsaa opstille en Hovedgrundsetning, om den end afviger noget deraf; og den gjaelder vist ikke alene den militære Straffelov men Straffelove overhovedet. Jeg tror, at det er Straffens Formaal ikke at hæve, men dels at forebygge, dels at forbedre. Naar jeg nu nærmere ser paa de Straffe, som ere foreslaaede her, saa finde vi strax en Straf, nemlig Livsstraffen, om hvilken man maa sige, at den gaar egentlig ikke ind under dette, thi den forebygger ikke, forsaavidt nemlig Forbrydelsen allerede er begaaet, undtagen da ved Frygten for den, og den forbedrer heller ikke. Om man end er af Grundsetning en Modstander af Livsstraffen, som jeg for mit Vedkommende er, maa man dog indrømme, at Krigsforhold ere saadanne Undtagelsesforhold, at der maa denne Straf ogsaa finde sin Anvendelse, og saalænge vi have Krig, er det min Overbevisning, at vi ikke kunne undvære Livsstraffen i Krigsforhold. Det ligger jo ogsaa i Sagens Natur; thi Krig er i Grunden en Udøvelse af Livsstraffen. Naar jeg isøvrigt i Almindelighed skal knytte nogle Bemærkninger til det her foreliggende Lovforslag, bliver det naturligvis Anker, thi ellers behøvede jeg ikke at udtale mig, men jeg skal dog forudstikke, for ikke at misforstaa; de almindelige Bemærkninger, at jeg anser Lovforslaget i og for sig i sin nuværende Skikkelse for at være et stort Fremskridt fra den bestaaende Tilstand, og det navnlig af den Grund, at det affafler en saadan Straf som Pryglestraffen, en Straf, som jeg anser for vanærende ikke alene for den, der lider Straffen, men ogsaa for dem, der udsøre den eller lade den udsøre, hvorved jeg dog ikke sigter til de Personer, der gjøre det ifølge deres Pligt, men til det Sam-